

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 1 Απριλίου 2023

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- A1.**
1. Ὁ Ἐπιμηθεύς ἔλαβεν αὐτόν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα.
 2. Σ ἔρχεται Προμηθεύς ἐπισκεψόμενος ... ἄοπλον.
 3. Ἡ ἀμήχανον γὰρ ἦν ... γενέσθαι
 4. Ἡ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην ... δίδωσι ἀνθρώπῳ – τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ... οὐκ εἶχεν
 5. Ἡ Προμηθεά δὲ δι' Ἐπιμηθεά ... μετήλθεν.

B1. Με τον ὄρο ἔντεχνος σοφία ἐννοεῖται ἡ τεχνογνωσία, οἱ τεχνικές δεξιότητες που ἐπιτρέπουν στον ἄνθρωπο νὰ ἀντιμετωπίζει τὶς καθημερινές του ἀνάγκες. Ἐτσι, ὁ ἄνθρωπος θέτει τὰ θεμέλια γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ τεχνικοῦ τοῦ πολιτισμοῦ κατασκευάζοντας ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἐπιβίωσή του. Στὴ συγκεκριμένη ἐκφραση ἡ λέξη σοφία δὲν δηλώνει τὶς προχωρημένες, ολοκληρωμένες γνώσεις τοῦ σοφοῦ ἢ ἐπιστήμονα. Ἡ ἔντεχνος σοφία δὲν συνδέεται με τὴ θεωρητικὴ γνώση τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὴ φιλοσοφία.

Ἡ ἔντεχνος σοφία σε συνδυασμὸ με τὴν ἔμπυρον τέχνην που ἐκλεψε ὁ Προμηθεάς ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι τοῦ Ἀθηναίου καὶ τοῦ Ἡφαίστου συντέλεσαν ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ γίνῃ κατασκευαστής, δημιουργός. Ἡ ἔμπυρος τέχνη ἐκφράζει τὴν εφαρμοσμένη, κατασκευαστικὴ ἐκδήλωση τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητας που προϋποθέτει τὴ φωτιά. Ἡ κατοχὴ τῆς φωτιάς θὰ θέσει σε ἐνέργεια ὅλες τὶς διανοητικές ικανότητες τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ευστροφία καὶ τὴν ἐπινοητικότητα.

Με τὴν ἔντεχνον σοφία καὶ τὴν ἔμπυρον τέχνην ὁ ἄνθρωπος ἀνέπτυξε καὶ ἐξέλιξε τὴν περὶ τὸν βίον σοφίαν δηλαδὴ τὶς πρακτικές γνώσεις που τον βοηθοῦν νὰ ἐπιβιώσει καὶ νὰ ρυθμίσει τὴ ζωὴ του σε ἀτομικὸ καὶ οἰκογενειακὸ ἐπίπεδο. Ἐτσι, ὁ ἄνθρωπος ἀρχισε σταδιακὰ νὰ δημιουργεῖ τεχνικὸ πολιτισμὸ καὶ νὰ διαφοροποιεῖται ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἔμβια ὄντα.

B2. Τόσο στο μῦθο τοῦ Προμηθεά ὅσο καὶ στο ἀπόσπασμα τοῦ Αἰσχύλου ὁ Προμηθεάς παρουσιάζεται ὡς ὁ θεὸς που προσέφερε σημαντικά γιὰ τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴν πορεία τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Στον Πρωταγόρειο μύθο ο Προμηθέας είναι αυτός που διακινδυνεύει κλέβοντας την έντεχνον σοφίαν και την έμπυρον τέχνη από το κοινό οίκημα της Αθηνάς και του Ηφαιστου και τα προσφέρει στον άνθρωπο. Έτσι, ο άνθρωπος αποκτά τεχνογνωσία που σε συνδυασμό με την πρωταρχική πηγή ενέργειας, τη φωτιά καταφέρει να αναπτύξει υλικοτεχνικό πολιτισμό. Η τιμωρία του αναφέρεται συνοπτικά καθώς ο Πρωταγόρας εστιάζει περισσότερο στην ανθρώπινη πρόοδο.

Στο απόσπασμα του Αισχύλου ο Προμηθέας μιλά σε α' ενικό για την προσφορά του στους ανθρώπους. Υποστηρίζει ότι είναι αυτός που τους δίδαξε όλες τις τέχνες καθώς και τα γράμματα και τους αριθμούς. Παρουσιάζεται όλο το βάρος των επιτευγμάτων να αποδίδεται στον καθοριστικό ρόλο του Προμηθέα, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται ο ίδιος υπερήφανος για τις πράξεις του, την επινοητική του ικανότητα και τη γενικότερη προσφορά του στον άνθρωπο.

Φαίνεται πως στο απόσπασμα του Αισχύλου η προσωπικότητα του Προμηθέα φωτίζεται λόγω των ευεργεσιών προς τον άνθρωπο, ενώ στο μύθο η βαρύτητα εντοπίζεται στην εξέλιξη του ανθρώπινου γένους και στην ανάπτυξη του υλικοτεχνικού πολιτισμού. Σαφέστατα και στα δύο κείμενα διάχυτος είναι ο τόνος αισιοδοξίας για την εξελικτική πορεία του ανθρώπινου γένους.

B3. 1-Λ, 2-Λ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Σ

B4. προμήθεια-Έπιμηθεύς/Προμηθεύς

μελωδία-έμμελῶς

οδόστρωμα-ἄστρωτον

μερίδιο-είμαρμένη

λαθραίος-ἔλαθεν

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Και ο Αρχίδαμος τέτοια περίπου είπε. Αφού ανέβηκε στο βήμα τελευταίος ο Σθενελαΐδας, που τότε ήταν ένας από τους εφόρους, είπε στους Σπαρτιάτες τα εξής: «Τα λόγια τα πολλά των Αθηναίων δεν καταλαβαίνω. Γιατί αν και επαίνεσαν πολύ τους εαυτούς τους πουθενά δεν αρνήθηκαν ότι δεν αδικούν τους δικούς μας συμμάχους και την Πελοπόννησο. Και όμως, αν τότε έγιναν γενναίοι απέναντι στους Σπαρτιάτες, τώρα σε εμάς είναι κακοί, είναι άξιοι για διπλάσια τιμωρία, γιατί από καλοί έχουν γίνει κακοί.

Γ2. Ο Σθενελαΐδας υποστηρίζει ότι απέναντι στους συμμάχους παραμένουν ίδιοι και τότε και τώρα και εφόσον είναι σώφρονες θα πρέπει να μην αφήσουν τους συμμάχους να αδικούνται αλλά να τους βοηθήσουν.

Γ3. α) πολλοῦ-πλείονος-πλείστου

ἀγαθοῦ-ἀμείνονος-ἀρίστου

κακοῦ-χείρονος-χειρίστου

β) ἀδικεῖ-ἀδικῆ-ἀδικοῖ-ἀδικεῖτω-ἀδικεῖν-ἀδικῶν-οὔσα-οὔν

ἐγενετο-γένηται-γένοιτο-γενέσθω-γενέσθαι-γενόμενος, η, ον

Γ4. α) παρελθών= χρονική μετοχή με υποκείμενο το **Σθενελαΐδας** (συνημμένη)

ἐπαινέσαντες= εναντιωματική μετοχή με υποκείμενο το ενν. **οὔτοι** (συνημμένη)

ἀδικουμένους= κατηγορηματική μετοχή με υποκείμενο το **ξυμμάχους**
(αναφέρεται στο αντικείμενο του ρήματος)

β. Υπόθεση: ἦν σωφρονῶμεν (ἦν + υποτακτική)

Απόδοση: οὐ παριοψόμεθα ... οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν (οριστ. Μέλλοντα)

Ειδός: προσδοκώμενο